

КИНЕМАТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЕСТЕСТВЕННОЙ ЛОКОМОЦИИ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ С НАРУШЕНИЯМИ МОРФОБИОМЕХАНИЧЕСКИХ СВОЙСТВ СТОПЫ

В.А. КАШУБА, Адель БЕНЖЕДДУ, Т.А. ХАБИНЕЦ

Национальный университет физического воспитания и спорта Украины

Аннотация. В работе изучена временная структура ходьбы детей младшего школьного возраста, имеющих нарушения опорно-рессорных функций стопы.

Ключевые слова: биомеханический анализ, ходьба, опорно-рессорные функции стопы.

KINEMATIC ANALYSIS OF NATURAL LOCOMOTION OF THE JUNIOR SCHOOLCHILDREN HAVING FEET LOCOMOTOR-SPRING FUNCTIONS DISORDERS

V. KASHUBA, Adel BENZHEDDU, T. KHABINETS

The National University of Physical Education and Sport of Ukraine

Abstract. The walking time structure of junior schoolchildren, who have the feet locomotor-spring functions disorders, has been studied in this paper.

Key words: biomechanical analysis, walking, feet locomotor-spring functions disorders.

ОБҐРУНТУВАННЯ ОЗДОРОВЧО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПРОГРАМ ДЛЯ ШКОЛЯРІВ ІРАНУ З ПОРУШЕННЯМ ПОСТАВИ

Мохназ КОРДІ (ІРАН), Еліна МАКАРОВА

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Постановка проблеми. Достатньо поширеною проблемою в постнатальній онтогенезі у дітей є порушення опорно-рухового апарату. Доволі актуальним є вивчення і корекція порушень постави і сколіозу. Так, у світі налічується велика кількість дітей з порушеннями постави і сколіозом, які особливо прогресують у фізіологічних періодах швидкого зростання дитини. Молодший шкільний вік є одним з них. Існують різні причини порушення постави, в тому числі і регіональні етнографічні особливості в різних країнах світу, які накладають свій відбиток на фізичний розвиток дітей. Прикладом можуть бути регіональні особливості Кавказу та Близького Сходу. З цих позицій нами була поставлена мета проаналізувати основні причини виникнення порушень опорно-рухового апарату у дітей Ірану, та розробити шляхи їх попередження і корекції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Постава – це звична поза людини, яка стоїть невимушено. Формування постави відбувається під впливом багатьох зовнішніх та внутрішніх чинників: характеру побудови і ступеня розвитку кісткової системи, нервово-м'язового апарату, особливості побуту, фізичної активності, порушення діяльності і побудови організму, що залишають різні хвороби особливо перенесені в дитинстві [2,4,5].

Правильна постава визначається:

- положенням голови, формою хребта і грудної клітки, кутом нахилу тазу, станом плечового поясу та верхніх і нижніх кінцівок;
- роботою м'язів, що приймають участь у збереженні рівноваги тіла.

Правильне положення тіла обумовлюється рівномірною рівновагою м'язової сили і тону м'язів плечового поясу, шиї, спини, тазу і задньої поверхні стегон. Найбільшу роль в змінах постави відіграють хребет і таз. Велике значення мають також зріст, маса, пропорційність окремих розмірів тіла, ступінь розвитку м'язів і шкірно-жирового прошарку тощо [3].

Відомо, що порушення постави складають неадекватні і неоптимальні умови для оптимального функціонування як окремих систем, так й усього організму дитини в цілому. З фізіологічної точки зору постава розглядається як динамічний стереотип, який людина може набути протягом індивідуального життя, а також в процесі виховання методами формування та корекції [3].

Формування постави відбувається з першого року життя дитини, коли вона починає стояти і бігати. Положення голови викликає рефлекси пози, які створюються певними рефlekсами спинного і довгастого мозку і мозочка [1, 5].

Мета роботи. Обґрунтувати окремі підходи щодо розробки оздоровчо-реабілітаційних програм для дітей з порушенням постави шкіл Ірану.

Організація досліджень. Нами проведено аналіз сучасних літературних джерел з поставленої проблеми, визначені завдання роботи. Заплановано провести статистичний аналіз, педагогічні спостереження, педагогічний експеримент та розробити оздоровчо-реабілітаційні заходи, щодо профілактики порушень постави і сколіозу.

Результати дослідження та їх обговорення. До причин, що визначають порушення постави, дослідники відносять фактори загального ендогенного характеру (ендо-гормональні дисфункції, різні захворювання внутрішніх органів та опорно-рухового апарату), що послабляють нервово-м'язовий апарат. Також має значення зовнішні фактори: несприятливі умови навколишнього середовища, УФ-радіація, зниження рухової активності, недостатнє перебування на свіжому повітрі, неповноцінне харчування [1-5].

Попередній аналіз причини погіршення постави у дітей Ірану, показав, що крім перелічених відомих причин виникнення порушень постави, має й вплив культурно-етнографічних особливостей життєдіяльності дитини на поставу.

Велика кількість дітей у державах Близького Сходу, в тому числі й Ірану, викликає певні умови для виховання дитини. Наприклад, можна припустити, що вимушене перебування дітей-немовлят у фіксованому положенні впливає на розвиток опорно-рухового апарату дитини на загал, та і на формування постави.

Зумовлено на формування постави можуть впливати: кліматичні фактори певного регіону, особливості харчування, релігійні аспекти життєдіяльності та інше.

Реабілітаційні заходи в системі консервативного лікування мають ряд істотних переваг, якщо вони складають профілактичний характер, дозволяють обійтися без

оперативного втручання. Відомо, що різними засобами реабілітації з урахуванням етіологічного патогенезу захворювання вдається стабілізувати зміни хребта і навіть зменшити їх.

При вивченні даних літератури щодо застосування фізичної реабілітації у дітей молодшого шкільного віку з порушенням постави і сколіозом, нами, крім того, відзначена несистематизованість запропонованих засобів. Так, в своїй більшості комплекси лікувальної коригуючої гімнастики розроблені і побудовані без урахування морфо-функціональних особливостей розвитку дітей.

Крім того, практично відсутні дані про регіональні особливості протікання даного виду патології. До теперішнього часу не існує чітких, науково обґрунтованих програм корекції даного виду патології з урахуванням геополітичних, історичних, регіональних і етнографічних особливостей окремо взятої країни. Як показує аналіз доступної наукової літератури, в недостатньо повній мірі використовуються історичні і філософські аспекти, які лежать в основі підґрунтя фізичного виховання дітей країн Південно-Східної Азії (Іран, Ірак).

Тому, пошук шляхів розробки і оптимізації оздоровчо-корекційних програм використанням методів і засобів фізичної реабілітації дітей молодшого шкільного віку є актуальною проблемою галузі фізичного виховання. При цьому, дані заходження повинні мати під собою чітке науково-обґрунтоване підґрунтя, брати до уваги історичні, етнографічні особливості регіону мешкання дітей.

Висновки

Аналіз спеціальної літератури, нормативних документів України і Ірану дозволяє прийти до висновків:

1. Кількісне розповсюдження порушень постави серед молодших школярів досягає більш 65%, причому приблизно в однаковому співвідношенні хлопчиків і дівчаток.
2. Серед іранських учнів початкових шкіл виявлена приблизно така ж загальна кількість дітей, що мають порушення постави. Але слід відмітити, спостерігається більшість у визначної форми порушення постави.
3. Визначено, що до причин виникнення порушень постави можна додати регіонально-етнографічні чинники, які накладають свій відбиток на фізичний розвиток дітей, в тому числі й на поставу.

Література

1. Дубогай А.Д. *Психолого-педагогические основы формирования здорового образа жизни школьников младших классов. Автореф. дис. ... д-ра пед. наук*. К., 1991. – 38с.
2. Вайнруб Е.М., Волощук А.С. *Гигиена обучения и воспитания детей с нарушением осанки и больных сколиозом*. – К.: Здоровье, 1988. – 136с.
3. Кашуба В.О. *Биомеханика осанки*. – К.: Олимпийская литература, 2001.
4. Круцевич Т.Ю. *Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания*. – Киев: Олимпийская литература, 1999. – 230с.
5. Макарова Е.В., Клименко С.К. *Фізичне виховання дітей дошкільного віку зі сколіозом I ступеня // Матеріали Всеукр. наук. конф.: Оптимізація процесу фізичного виховання в системі освіти*. – Тернопіль: ТДПУ ім.В.Гнатюка. – 2003. – С.179.

ОБҐРУНТУВАННЯ ОЗДОРОВЧО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПРОГРАМ ДЛЯ ШКОЛЯРІВ ІРАНУ З ПОРУШЕННЯМ ПОСТАВИ

Мохназ КОРДІ (ІРАН), Еліна МАКАРОВА

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Анотація. У статті наводяться підходи щодо обґрунтування оздоровчо-реабілітаційних програм на засаді вивчення регіонально-етнографічних особливостей розвитку порушень постави у дітей школярів Ірану.

Ключові слова: сколіоз, постава, Іран, дитина, фактори впливу.

ОБОСНОВАНИЕ ОЗДОРОВИТЕЛЬНО-РЕАБИЛИТАЦИОННЫХ ПРОГРАММ ДЛЯ ШКОЛЬНИКОВ ИРАНА С НАРУШЕНИЕМ ОСАНКИ

Мохназ КОРДИ (ИРАН), Елина МАКАРОВА

Национальный университет физического воспитания и спорта Украины

Аннотация. Статья посвящена обоснованию подходов к оздоровительно-реабилитационным программам на основе изучения регионально-этнографических особенностей развития нарушений осанки у школьников Ирана.

Ключевые слова: сколиоз, осанка, Иран, ребенок, факторы влияния.

Abstract. The article is devoted to the ground of approaches to the health-rehabilitation programs. Basis of study is formed on the regional-ethnographic features of development postures of children at the children of Iran.

Key words: scoliosis, carriage, Iran, child, factors of influencing.

ДОСКОНАЛЕННЯ РОЗУМОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ 6–7 РОКІВ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ ШЛЯХОМ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ РУХОВОГО ІНТЕЛЕКТУ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Сюзанна КОСІВСЬКА, Сергій БОНДАРЕНКО

Хмельницький державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Постановка проблеми. Аналіз останніх досліджень і публікацій. Початок тисячоліття людської цивілізації характеризується переходом до технологічного інформаційного суспільства, де якість людського потенціалу, освіченості і культури всього населення набувають вирішального значення для економічного і соціального поступу кожної держави. Тому інтелект, національна самість, духовне і фізичне здоров'я дітей набувають дедалі більшого значення. Не